

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 59. ANUL XV.

Sabiu, in 23 Iuliu (4 Aug.) 1867.

Telegrafulu 6so de done ori pe septemana: joi'a si Duminec'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate catre expeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ur' pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pen'a celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. 6ra pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu, 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru inteia 6ra cu 7. cr. sirulu, pentru a dou'a 6ra cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Sabiu, 22 Iuliu.

Avem de ja vre-o cate-va comitate in care s'a facutu alegerile si rezultatulu statisticu l'amu impartasitu si noi. Nu au lipsitu si reflexiunile nostre la ocaziune asupr'a acestor'a.

Un'a din aceste reflexiuni aru mai fi ca multi, in tempulu candu ori-ce poporu se straduiesce a lepad'a pasiunile si a conlucra la consolidarea pacei si in fine la a buneii stari in ori care privintia, au preferitu a se inchina unoru preocupatiuni si a inlocui locurile cele mai grele, de judecatori, nu dupa capacitate nici dupa sciintia.

Unu dreptu e ca si unu vestmentu frumos. Deca-lu inbraci cum se cuvine i-ti direge trupulu si i place ori si cui sa te privesca; din contra deca lu inbraci pe dosu, ori intorsu, cu inapoi'a inainte si cu inaintea inapoi, atunci devii ridiculosu; deca lu necinstesci intinandulu si rumpendulu prin abusuri nesocotite, atunci lumea te compatimesce ca pre unu nenorocitu, dara compatimesce si vestmentulu celu frumosu, carele a pututu ajunge pre mani cari in locu sa faca intrebuintiare de elu, se va face, de risu seu de vaieratu. Asi'a e si cu dreptulu acest'a frumosu de alegere. Care poporu se va sci folosii de elu, si va caut'a a implini numai aceea ce este si intentiunea datatoriului de acestu dreptu, acel'a va fi laudatu si admiratu pentru inielepiciunea sea si de alte popore. Carele lu va aplica reu in sa va pati-o cum amu disu in asemanarea de mai susu cu vestmentulu. Si apoi se pote sa urmeze si mai ca va si urma, ca datatoriulu de lege va dice, dreptulu e frumosu, dara poporulu nu e aptu de elu sa i-lu luamu din mana dara.

Fia dara ori la ce impregiurare, poporulu deca are unu dreptu sa-lu onoreze cu inielepiciune si cautandu sa implinesca cerintiele cari au a se implini prin dreptu seu lege. Sa nu lase a se seduce de acei cu gura mare, cari pururea suntu cu cuventulu „constitutiune“ in gura si ei nu au nici o idea despre dens'a. Inainte de tote in sa conducatorii poporulu sa caute legea, instructiunile respective si sa le esplice acestui'a pre de ajunsu ca sa scie respunde candu unu seu altui in vine cate o idea bizara si vrea sa o deduca din lege.

Dara ore nu vomu comite peatu candu noi ne adressamu mai cu tote ocaziunile si catra acei ce erau afara de barierele constitutiunali pana acum de curendu si numai de putine ori catra acei ce au exercitatu o constitutiune milenara seu sieptesute-naria? Neci aci nu vomu pute sa cautamu a indrepta mai bine adres'a nostra decatu catra acea parte, carea forméza inteligenti'a si carea cunoscendu-si mai bine puterile sele totusi suferu a i se incredintia ei lucruri de care ea nu e capace.

In diu'a de adi unde inaintarea omenimei aduce cu sine pre tote campurele activitatiiei omenesci necessitatea de omeni de specialitate, e firescu lucru, ca atatu in justitia catu si in administratiunea politica sa recere pregatirea anume pentru atari posturi.

S'a vedutu in sa, ca s'a pusu unu mare pretiu pe impregiurarea, deca individulu care e de a se alege judecatoriu seu oficialu politicu e posesiunatu seu ha, in cutare seu cutare cercu politicu. Candu amu fi asi'a de fericiti incatu in totu comitalulu seu scaunulu sa avemu o multime de barbati cualificati pentru posturile judecatoresci si de administratiune, nu amu dice nemic'a. Dara sa cautamu a face aplicatiunea si la alte lucruri, d. e. tehnice si ore deca amu ave sa facemu o cladi-re, unu drumu, o fabrica seu alte de felulu acest'a si vomu caut'a unu barbatu, carui sa i se pote incredintia asi'a ce-va, vomu starui si atunci pre langa aceea, ca sa fia posesiunatu in comitalulu seu scaunulu nostru? De siguru ca acest'a nu va fi esclusiva garanti'a despre rezultatulu celu bunu a ori carei intreprinderi din ceste din urma.

Ne oprimu aci, observandu ca tem'a acest'a merita o consideratiune serioasa si sanetosa prin urmare si unu studiu mai detiatu, asupr'a carui nu credemu ca nu voru reveni barbati competenti a o trata din tote punctele de vedere.

Ceea-ce amu ave spre incheiare a adauge, e in impregiurările nostre, ca ore impregiurarea aceea, ca respectivii alesi au fostu judecati, deca ei, pre langa cunoscintiele loru speciale, possu cunoscintia deplina a limbei poporulu pre care au sa-lu scutesca in interesele sele cele mai vitale? Pentruca credemu ca tempulu in care domnea credintia ca poporulu e pentru oficiali si nu acest'a pentru poporu, a trecut de multu.

Eata o suma de cestiuni in obiectulu acest'a aruncate numai ca in fuga, in credintia, ca acele voru fi considerate in meritulu loru cu scopu de a se scote aceea ce e bunu si folositoriu, pentru ca constitutiunalsmulu se ia form'a sea adeverata, dara sa nu fia numai o forma desierta, sub carea sa pote prospera numai nemuliamirea si detrimentulu statulu.

Eveneminte politice.

Sabiu, 22 Iuliu

Din launtrulu monarchiei pare ca au incetatu sgomotulu politicu. Corpurile legiutore din amandoué jumetatile imperiului tinu ferii, cari dupa sciri diuaristice voru inceta cu finea-lui Augustu. Asi'a diet'a din Pest'a se dice ca-si va relua lucrările sele in 31 Augustu n. si va lucra vre-o diece zile. Dupa aceea se va proroga iera pana in Novembre. Asemenea senatulul imperialu inca se va aduna in cele dintai zile a lunei Septembrie.

La petrecerea Sultanulu in Vien'a e de se adauge ca Imperatulu Austriei si Sultanulu s'a decoratu imprumutatu. Celu dintai au decoratu pre Sultanulu cu ordinulu Santulu Stefanu, pre care Imperatulu Pa luat de pre peptulu seu, iera Sultanulu a luat de pre peptulu seu stéu'a cu briltante si si a aternat'o de peptulu Imperatulu. — In tertantiulu austriacu din Constantinopole s'a inaintatu la rang de Tramisu.

In Pest'a fu primitu Sultanulu in unu modu solemnulu. Aci a cercetat padisiahulu mormentulu lui Gül-Baba, a unu sântu tureescu.

Dupa sciri sigure Imperatulu Napoleonu va sa vina pe 7 Augustu n. la Salisburgu si va petrece acolo vre-o patru zile. Dupa intrevederea acest'a a lui Napoleonu cu Imperatulu Austriei, cestu din urma va reintorce visita inca in decursulu lunei lui Augustu la Parisu.

In Prussia'a paru a fi pregatiti omenii la unu resbelu ce se va esca intre acest'a si Francia. Regimulu francezu a si facutu o interpelatiune in Berlinu despre armările Prussiei.

Din provinciile vechi si noue scote ministriulu de resbelu prussianu vre 100 mii recruti afara de vre-o 12,000 voluntari. De alta parte s'a lutatu mesuri de a se recruta inca in anulu acest'a contingentulu de pre anulu urmatoriu anticipative, cu deosebire din provinciile: Hannover, Kurhessen si Nassau. Mai departe din cabinetulu regescu din Berlinu s'a indreptatu admonitiuni seriose la Munich (Bavaria), Stuttgart (Württemberg) Carlsruhe (Baden) si Darmstadt pentru armarea si pregatirea contingentelor din Germania de media-di, cari la eventualitatea unu resbelu se voru pune sub comand'a suprema a Prussiei.

Din Francia'a inca suna scirile totu asi'a de resbelice ca si din Prussia. Dupa Ind. belg. Marzialulu Niel se ocupa seriosu cu completarea si regularea armatei. Regimulu, se mai spune, ca a cumperatu multi cai din Ungaria si acum cumpera si din Itali'a.

Ministrulu din Svedia Manderstörn caletoresce la Parisu pentru de apune la cale o aliantia intre Francia si Svedia.

In cestiunea orientala credu diuarele, ca in Parisu a cautatu ministrulu Franciei de Moustier sa castige pre Fuad Pasi'a pentru o comisiune de ancheta in privintia Candiei. Tote nisuintiele ministrulu francezu a fostu in sa inmiscu in Londonu. Angli'a se vede forte agitata in contr'a purtării Rusiei in cestiunea acest'a, despre carea se crede ca e mestecata in tote neorenduelele ce se petrecu in Orientu. Se spune, ca ministrulu Beust a luat in Vien'a asupr'a si a direge totu ce se era stricatu in Londonu si a castigat pre Fuad Pasi'a pentru convingerile ce i s'a fostu data in Parisu.

N. A. Ztg. astépta ca puterile sa-si inoiesca incercările de o mijlocire pentru pacificarea orientulu si dice ca e detori'a acestor'a ca mijlociriloru loru sa le dea si ponderositate receruta de a ave unu resultat.

Dela Teatrulu rescoleloru din Turcia, din Cret'a si din Bulgaria se spune ne contenitu ca versarile de sange si crudimile se immultiescu. Cu deosebire se dice ca Omer Pasi'a i-si resbuna pentru perderile ce le suferu turcii fatia cu resculati: asupr'a betraniloru, femeiloru si copiiloru, incatu consuli puteriloru s'au vedutu nevoiti a cere dela aceste ca sa veda si sa inceteze odata ostilitatile impreunate cu atatea crudimi barbare.

Din America de nordu se scie, ca se pregatescu expeditiuni asupr'a Messiculu, adeca asupr'a lui Juarez.

Transilvano-mania.

Sub tempulu revolutiunei dela 1848, era la moda, principalmente in Bucuresci, de a purta plete lungi, barba mare, vestminte de drilu seu docu si cu mani nemanusiate. Era destulu sa te conformezi cu esactitate modei, pentru ca sa treci inaintea lumei: de revolucionaru, democrat si patriotu infocatu, chiaru deca ai fi fostu sufletulu celu mai slugarnicu, seu instrumentulu celu mai vilu si mai degradatu a-lu ciocoilulu. Vai in sa de celu ce aru fi avutu curagiulu sa se opue preceptelor modei, caci acel'a era tradatoru instrumentulu alu strainulu, ciocoiu incarnatu, chiaru deca sub hain'a sea de postavu aru fi batutu anim'a cea mai romana, chiaru deca elu aru fi fostu unulu dintre primii luptatori campioni ai drepturiloru si libertatiloru romane. Candu baionetele straine au venitu sa sfarama revolutiunea, a esitu la moda martiris-mulu nationalu. Pe langa barbati cari au fostu parte motoru si conductoru, parte participantu revolutiunei dela 1848, amu vedutu pasindu pe calea esilulu o suma de alti omeni, cari n'aveau nimic de comunu cu revolutiunea. Calfe de pravalu, espulsi de stapanii loru pentru rea conduita; studenti caduti la esamene; craii stradeloru Bucuresciulu au umplutu statele vecine, dandu-si aerulu nobilu de martiri politici. Ce a indemnatu pe aceste fiinte inofensibile, din punctu de vedere politicu, de a parasii Romania si a emigra in tieri straine? nemicu decatu mod'a, si speranti'a ca panea esilulu va fi mai dulce si mai abundenta, decatu farmiturele precarie cu care i hranea patri'a ca pe nisce fii ai disolatiunei. Multi din acesti esilati voluntari, deceptionati in aspiratiunile loru, s'au intorsu in tierra unde au continuatu meseriele ce invetiasera si esersasera inaintea esilulu, caci putini au fostu fericiti cari in streinatate au pututu trai in abundantia si sibirismu, din bani pandahusteloru ce cercuau prin tierra, pentru ajutorulu in streinatate alu luptatoriloru si aoperatoriloru principieloru revolutiunei nostre din 1848. S'au vedutu omeni cari inainte de 1848 erau constrinsi de a-si alimentati prin jocu de carti, in hanulu Go-

lescului din Bucuresti, trist'a si meprisat'a loru e-sistintia, luandu-si dejunurile si supeurile in elegantele restauratiuni din Palais Royal alu Parisului, inganfandu-se cá martiri si luptatori politici. E caracteristica scen'a petrecuta intre Dlu Cesaru Boliacu si unulu dintre cei mai principali din acesti fanfaroni politici. — In un'a din díle Boliacu insotitu de consórtia sea, contempla in Parisu espositiunea eleganta a unui magazinu comercialu; de odata dam'a se simti lovita de cine-va pe umeru, sa întórce, si vede in spate unu omu investitu in blusa venata de muncitoru, care acum sa departa si care avusesé impertinenti'a de a lovi. Boliacu alérge dupa elu, spre ai cere contu de insolenti'a sea, lu ajunge, lu apuca, dar ce sa vedi, muncitoriulu erá unulu dintre celebrii nostri martiri politici. „Ce tu esti caragiosule“ lu intréba Boliacu, „da eu, dar cumu-ti placu Cesare?“ cum sa-mi placi, astfelu cum esti“, „ce felu cum sum?“ „blusa si pantaloni de uvrieru pe deasupr'a, camesie de lino si ciorapi de matase pe dedesuptu, liberalu si democratu din gura, si ciociu impeliatu in anima.“*) Aesti ómeni, in mare parte, fára instructiune, fára anima si fára capu, ce facu in strainetate? se arunca cá turbatii pe scrierile lui I. I. Rousseau, S. Simon, Fourier, Proudhon, Luis Blanc, Lamainais etc. nu le studiéza cu ochiulu Philosophului, nu le aprofundéza, ci scóte din ele frazele care li se páreau mai indracitu liberale, se impopotionéza cu ele, si incepu, intorcendu-se in tíera, de a arunca cu ele in drépt'a si in stáng'a, de a vorbi cu vreme si fára vreme: de drepturile omului, de libertate, egalitate de inviolabilitate persónei, sanctitatea domiciliului, libertatea pressei, si alte multe, fára a întielege insile ce suntu aceste bunuri, si fára a le simti valórea loru, confundandu libertatea cu licenti'a, egalitatea cu privilegiulu, si sanctitatea domiciliului, cu profanarea domiciliului si a secretelor de familia, cáci aceste fiice ceresci, nu suntu proprietatea amfibieloru ce suntu condamnate a traí in noroiu si a se svercoli neincetatu in mocirla, ci ale acoloru fiintie nobile care prin adeverate lupte politice si natiunale, prin adeverat'a cultura intelectualá si morala, au ajunsu de a se radicá mai presu de nivoulu pe care stau ómenii de rendu. Aesti martiri apelipsiti venitii acasa, au aflatu in noi unu publicu credulu, simplu si aplicatu la superficialismu, care crediendu-le pe parola tóte nesdraveniele ce ni le spuneau, fiindu-ne lene de a le esaminá ce noima au, si ce valóre pentru tíer'a nóstra, ne-amu multiamitu de ai pune in capulu bu-

*) Acésta episodá ne-a spus'o unu sinceru amicu, in a cárui iubire de adeveru nu ne permitem a ne îndoi.

catelorú, de ai tranti de odata teslimu deputati, senatori, ministri, etc. siguri ca de aci înainte tóte au sa mérga sfóra, si ca noi n'o se avemu alta de făcutu, decâtu sa ne tavalimú in fericire si abundantia; amara deceptiune! Nu este aci loculu cá sa descriemu relele ce ne-au produsu credulitatea nóstra si lips'a de seriozitate in examinarea chestiunelorú politice si sociale, vomu vorbi despre aceste cu alta ocaziune; voimú numai sa constatámú cumca tóte aceste au avutu e influentia funesta asupr'a unei párti a publiculu románu, principalmente asupr'a junimei, care fiindu mai impresionabila e totu odata si mai putinu scrupulósa in adoptarea ideilorú: Viediundu cátu este de usioru de a fi patriotu, nationalistu, liberalu si barbatu politicu; observandu totu odata cátu este de lucrativa la noi, si chiaru din punctu de vedere materialu, asta meseria, s'au aruncatu o droae setósa si flamenda pe ea, ómeni cari in alte conditiuni aru fi pututu fi cetatieni fórte folositori societátei, si astfelu ne pomeniramú de odata cu studenti stricati, poeti de mahalale, ampoiati demisionati, militari paraponisiti, carciumari caliciti si ciobotari faliti, trantindu-si mân'a in capu, facendu-si perulu velvoiu, luandu unu aeru seriosu si arrogantu cutrierandu cafenelele, birturele si pasagiulu románu, scriindu la gazete si libele, si spuindu-ne cu emfas'aignorantulú ingamfatu: ca D-loru acum suntu ómeni politici, organisatori, patrioti, liberali si mai scie Ddieu ce; ca ei suntu decisu, vrendu nevrendu, sa ne fericésea, sa ne procopséca, sa ne organizeze si sa ne consolideze, au se pue chiaru Europ'a la cale, numai sa le dăm tíer'a si peile nóstre pe mân'a Dloru, si apoi halalu de noi si de tíera! Dar, bine Dloru, lasati-ne mai incetisioru, permiteti-ne se vedemú si noi cum si ce felu voiti sa ne procopsiti? nu se póte, acum séu neci odata trebue sa ve mantimú de relele in care zaceti, si acést'a o vomu face cum seimú noi si cum intielegemú noi, cáci devis'a nóstra e mare, e sublima, si e continuata in frazele cabalistiche: „voesce si vei puté“ „luminéza-te si vei fi“. Ei bine, acesti ómeni perduti, condusi de martirii imaginari, ingrasiati din banii pandahustelorú nóstre, au fundatu o scóla nóua, scóla ridicula déca voesci, dar fórte perniciosá pentru societatea romána, scóla mosturenilorú. — Acésta scóla afurisita, intindindu-si ramurele sece cutropitóre, prin tóte fazele vietiei nóstre politice si sociale, a otravitu ori ce aspiratiune nobila a profanatu ori ce simtíre adeveratu patrioticu, a distrusu ori ce credintia morala si a impededatu ori ce actiune intielépta, prefacendu-le tóte intr'unu mostu, ridicolu, dar tristu. Astfelu au devenitu la noi, dupa o actiune cam de diece ani a aceste scóle, familia, mostu; religiunea, mostu; scóla, mostu; administratiunea

mostu; justiti'a, mostu; politic'a, mostu; patriotismulu, mostu; si noi o natiune de mosturenii. Resultatele aceste scóle, suntu apati'a si indolenti'a ce o manifestámú romanii in tóte cestiunile vitale ale patriei nóstre, cáci amu auditu pré desu vorbindu-se de lucruri mari si importante, anim'a nóstra a palpatatu pré de multe-ori la promisiuni escelente, si in urma cu ce ne-amu alesu? cu vorbe mari si fapte mici; de aceea adi amu devenitu sceptici, nu mai credemú la nemicu, nu mai sperámú nemicu seriosu; candu auditu vorbindu-ne de patrie, dámu din umeri si ridemú; candu ni se vorbesce de natiunalitate, ridemú; candu vedemú pe Dalaia Lama a-lu mosturenilorú facendu panegiriculu jidaniloru Barasch, Rosenthal si Iacobu Löbel, candu lu auditu transportandu-se de entusiasmu facendu descriptiunea inaugurárei nóuei havre jidovesce, ridemú si-i respundemú cu mostu: candu lu observámú intorcendu-si mantau'a si scriindu in contr'a jidaniloru, iarasi ridemú si-i dicemú: mostu. Aru fi de suportatu inca miser'i'a ce ne-a preparatu mosturenii, déca actiunea loru s'aru concentrá si consumá numai in tíera, cáci amu sperá, ca mai currendu séu mai tardiu partea cea buna, cea sanetósa a natiunei s'aru desceptá si aru spulberá pe acesti pecatosi parasiiti: dar reulu e ca ei ne compromitu, ne facu de risu in streinatate, si vai! de omulu, vai! de natiunea ce a ajunsu de risu, ea nu mai are dreptulu de a contá pe simpatie, pe respectulu celorlalte natiuni! Mosturenii spunu si scriu lucruri stranii, ei voru sa bata pe Turci, pe Muscali si Nenti, cu ce? cu mosturi, cáci cu fortiele ce au desvoltatu si creatu tierei, nu suntu in stare de a bate neci macaru unu noru de locuste ce s'aru încercá sa se asiedie pe tiarinele nóstre; consiliaza in gazetele lorú pe Austri'a, cá Franz Ioseph sa vie la Brasiovu si sa se incoroneze cá Principe alu Románilorú, de cum-va voesce sa scape de peire; dicu, ca cestiunea orientului nu se póte resolvá fára noi, cáci noi suntemú cari avemu primulú dreptu istoricu la corón'a Byzantiulu. Strainii nu sciú cum ca aceste estravagantie esu din glav'a si creerii stricati ai mostureniloru, ei presupunu ca ele suntu credintia si opiniunea natiunei románe, prin urmare ridu de noi si ne despretiuescu.

Mosturenii totudeun'a si imagineza, cá si Don Quixote, mori de ventu, pentru, si in contr'a cárora, debutéza; ei si au totu deun'a modele lorú, prin care credu ca potu acapará popularitatea. Astfelu a esitu acum la mod'a mostureniloru, Transilvani'a, acésta frumósa tíera a adeveratiloru martiri románi; Transilvani'a, patri'a propagatoriloru natiunalismului si patriotismulu románu, este adi calulu de bataie alu mostureniloru ce aspira la popularitate. Acesti

FOISIÓRA.

Despre poesí'a romána. *)

II

Conditiunea ideala a poesiei.

(„Convorbiri literarie“)

A dóua asemanare între poesie si pasiune este unu felu de exagerare a gándirei. Ori-ce simtiementu produce (prin partea numita simpatica a sistemulu nostru nervosu) o incordare extraordinaria a intielegerei momentane si sub presiunea ei ideile lucréza asupr'a consciintei nóstre cu acea energie caracteristica, a cárui resultatu este marirea obiectelorú si perceperia lorú in proportiuni sub coloru neobicinuite.

Modurile, prin cari se manifestéza aceasi particularitate in poesiele cele frumóse, suntu diferite. Mai intáiu sa póte constatá observarea ei in alegerea obiectului. Obiectulu poesiei este o idea care, fie prin ocaziunea, fie prin energi'a ei, se distinge si se separa de ideile ordinare, inaltiandu-se preste sfer'a lorú. Simtiementulu, care-i servesce de fundamentu, l'amu pututu avé toti: gradulu intensitátei lui, form'a si combinatiunea sub care se presentá, suntu originale si proprie ale poetulu. Acésta intensitate si combinatiune nóua ne esplicá, pentru ce, privite din punctu de vedere prosaicu, poesiele paru de regula exagerate. Dara tocmai exagerarea lorú, tínutá in marginile frumosulu, este timbrulu entusiasmulu artisticu, sub care s'au conceputu.

Cáta exagerare, ce personificári nereale, inasá in acelasi tempu ce simtiementu profundu alu na-

turii se manifestéza in urmatórea poesie:

Consolatiune.

Si déca nici o iubita
La mórte-mi nu va jelé,
Cu róua totusi florile
Mormentu-mi voru stropi.

Din trecatori déca nici unulu
La elu nu va privi,
A lunei radia calátóre
Cu doru se va oprí.

Si déca pre acestu pamentu
Me va uitá ori-cine,
Dumbrav'a si câmpiele
Voru mai gándi la mine.

Cáci si câmpia si dumbrav'a
Si florile si lun'a.

De-a lorú poetu i-si voru aduce
Aminte totudéun'a.

(Tradusa din Justianus Kerner.)

Unu altu mieu esemplu i-lu ostragemu din Lessing.

Canteecu spaniolu.

Eri eramú plinu de amoru,
Astadi patimescu,
Máne o sa moriu:
Totusi gándescu
Astadi si máne
La eri cu doru.

Cátu de decisiva este alegerea obiectului din acestu punctu de vedere, se va lámuri mai bine din esemple contrarie, precum in genere regulele estetice au mai multu valóre negativa: nu potú creá binele, dara indica reulu si contribuescu la evitarea lui.

Tráiesca pip'a consolátóre,

incepe unu poetu,

Si cu tigar'a ce ne distrámú, (?)
Eele'n necesari ne dau uitare,
Óra fericei (?) la ele-aflámu.

Candu n'ai mijlóce de amagire
Pentru vre-o juna ce o iubesci,
Cere la pipa povatiuire,
Ea-ti va dá in graba câte voiesci.

si asiá mai departe vre-o diece strofe, in cari injosirea ideilorú este intrecuta numai de cacofoni'a limbei (Ea-ti va dá in graba, etc.)

Unu altu poetu, pré care-lu citámú totu din susu-pomenit'a „culesiune“ a studentiloru oradiani, se adreséza la un'a formósa (cetesce: o frumósa)

Sórele vietiei mele,

Risipitóre de rele,

Tu esti, o! nimfa formósa

Cá Melit'a amorósa.

A! Ce dicu? portretulu teu

Singuru e in stare, dieu!

Cá sa-mi insulle viétia,

Nina, candu nu esti de fatia.

C. P. A.

Mesur'a ritmica a cuvintelorú, rim'a cea magulitóre, melodióse cadentia si totu ce alcatuiesce form'a poesiei nu s'au descoperitu de geniulu ome-nescu, pentru ca Gri-ce scriitoriu sa ne spuna ca ia povatiuri dela pipa in cestiuni de amoru. Asemenea lucruri suntu platitudini prosaice, dara nu conceptiuni de arte.

Cu cátu are mai multu simtiementu poeticu si mai distinse comparatiuni Barbu tiganulu din Iassi, candu canta plinu de melancolie:

Dragi boieri de lumea nóua,

Díu'a buna ve dicu váoue,

*) Continuare din nr. 38.

ómeni cari in 1849 s'au dusu in lagarele Unguri-
loru, si au contribuitu séu au consimtitu la macelulu
Romániloru transilvani, au saltatu dimpreuna cu Ma-
giarii la flacar'a focuriloru ce consumau satele ro-
mâne; acesti ómeni, cari pâna adi, propagandu to-
leranti'a si cosmopolitismulu pentru tóte zoile na-
túneloru celoru lalte, persecutá in tíera prin mijló-
lcele cele mai meschine totu ce-i románú trannu,
(R. T. R.) striga prin gazetele lorú pentru drepturile sí
immunitátile Transilvaniei, pe care Dloru neci nu
e cunoscú; trametu caragiosi emisari cá sa tulbure
ap'a si in patri'a cea brava a lui Horea sí Glosca'
creéza pe harhia fundatuni scolare, si in realitate
nemicu, dar pentru Ddiu! ce v'au facutu fratii tran-
silvaneni de nu-i lasati in pace? pentru-ce le in-
greuiati si mai multu situatiunea, candu voi n'aveti
neci vointi'a sincera, neci puterea de ai ajutat?
Fratii din Transilvani'a au sciutu si au avutu si
curagiulu, de a-si aperi in toti tempii cu succesu
drepturile lorú, lasatii si acum in pace sa-si regu-
leze afacerile dupa cum ii va luminá Dumniediú sí
consciinti'a lorú adeveratu romanésca, nu incurcati,
nu turburati acolo unde nu puteti limezi. Va veni
tempulu cá românii transilvani sa nu-si póta aperi
drepturile decátu cu arm'a in mâna, dupa cum au
mai facút'o si alta data, ei bine, atunci déca ve
dóre de ei, duceti-va in mijloculu lorú, goliti in si-
nulu lorú pungile vóstre, si varsati-va sângelu ce-lu
mai aveti pentru liberarea lorú! Dar acést'a n'o sa
o faceti, fiindu ca pungile ve suntu secate de Jidani,
si de prafulu de pusca capetati tienifesi! Asiá
dara, tácteti si nu mai faceti gálcéva in zedaru, ma-
turati-va mai intáiu gunoiulu dinaintea usiei vóstre,
si apoi ve ingrigiti de cas'a vecinului. Ce numai
voi sunteti románii? numai pre voi ve dóre de ro-
mánii din cele-lalte provincii? Pentru numele lui
Dumniediú, lasati-va ódata de m o f t u r i, deve-
niti seriosi, cáci o sa periti; si dupa voi trageți
in ruina si tíer'a, care nu v'au facutu altu reu, de-
cátu sa ve hranésca si sa ve ingrasie! „Pleb.“
Póte ca colorile din art. de mai susu suntu
prea vii. Noi l'amú reproducú, pentru ca ne temem,
cá ból'a indigitata sa nu-si arunce molipsé'a
si mai departe.

din Romani'a : neguitori, professori si ampioiati,
apoi multi Romani din tíer'a nóstra si pré putini de
alte nattunaliati. Fisionomi'a Valceleloru asiá dara
cá totudeun'a, este si estempu intréga romanésca;
si totusi, inca neci acumú nu se respecta impreju-
rarea acést'a de ajunsu din partea celoru compe-
tentí. —

Dintre notabilitátile române care cercetara e-
stempu Valcelele, suntu de a se insemná Par. Me-
tropolitu alu Romaniiei Nifonu, carele numai in dí-
lele trecute se departá, si Par. Metropolitu gr. cat.
din Blasiu, carele se afla anca aici, apoi mai multi
alti barbatí natiunali si de litere din Bucuresci,
Brasiovu, Sabinu etc. cari venira spre-si cautá re-
integirea sanetatei, prin folosirea apelorú minerale
de aci. Si in adaveru, cátu pentru puterea lorú
vindecatóre, merita Valcelele antietatea in patri'a
nóstra, firesce încátu pentru curatirea sangelui pre-
ste totu. Efectulu lorú in privinti'a acést'a lu
vede omulu cu ochii. Cu deosebire pentru sto-
machu, ficati, splina etc. apoi pentru hemoroide suntu
nepretiuivere.

Nu e adaveratu, ca boierulu Slatineanu, din
Romani'a, aru fi muritu mórté grabnica, cum anun-
ciara déjà unele diuarie; cáci elu, cum se scie po-
sitivú, au muritu de tifus séu langóre, dupa o bó-
la de vre-o 15 díle. Neci aceea nu-i adaveratu,
ca arestarea lui Candianu nu aru fi produsu neci o
impressiune neplacuta in compatriotiulu lui de aici,
cum afirma unu corespundinte alu unui dinariu, din
contra ei se scarbirea fórté pentru acelu evene-
mentu.

Insa e adaveru aceea, ca furturile, si anca
cele rafinate incepura a-si aretá dintii si pe aici;
cáci eri se despoia unu boiarulu din Romani'a de
tóta averea sea, furandu-i-se din ódat'a incuiata si
din geamantanele incuiate, prin spargerea incuietó-
reloru, bani, acarete de aurú sí argintú sí alte pre-
tióse, in suma cum dicea respectivulu aprópe la
1000 #, si acestu furtu se comise in diu'a mare,
candu proprietariulu se aflá la preumblare. Furulu
e nesciutu, si nu se crede ca se va descoperi.

Varietati.

** Sultanulu in Vien'a. Maiestatea
Sea turcésca sosindu aici Sambata diminéti'a, la
curtea calei do feru fu primitu de cátra Majest. Sea
Imperatulu pre care-lu insolise acolo mai multi
demnitari civili si militari. Mai multe mii din po-
poru se adunaseru a vedé pre Padisiahulu, cáru'a
pretutindenea i facura ovatiuni. Dupa bineventárele
indatinate, Sultanulu i-si esprese bucuri'a ca vede
pre Imperatulu Austriiei fatia de fatia, si dederu

mán'a apoi câte-va carutie de curte duseru pre
Sultanulu sí suít'a lui (in care e principele moste-
nitoriu, doi frati ai Sultanulu, Fuad-Pasi'a sí alte
notabilitati) cátra locuinti'a imp. Schönbrunn. In
caruti'a prima erá M. Sea Imperatulu, cáru'a de a
drépt'a siedeá Sultanulu, fatisiu luase locu Fuad-
Pasi'a (carele serviá, de dragomanu la conversatiu-
nea Imperatiloru, fiindu ca Sultanulu nu scie fran-
cesce nici alta limba afara de turcésca) sí princi-
pele mostenitoriu alu Turciei, care are etatea de
7—8 ani. In carutiile urmátóre fura ceialalti ós-
peti sí demnitari. La Schönbrunn Sultanulu sí sui-
t'a lui fu primitu sí de cátra archiducii inaltei case,
pre cari Imperatulu i facú cunoscuti sí Sultanulu
dede mân'a fie-curui'a iéra archidrcelui Albrecht
de dóue ori. Sambet'a fu menita recreatiunei dupa
ostenel'a de drumu. Dumineca Sultanulu, insotitu
pururea de Imperatulu, si suít'a lui insotita de mem-
brii casei domitóre facura escursiune in giurulu
Schönbrunului pre carutie. Pororatiunea ia intem-
pinatu pretutindenea cu vivate. Luni a manevratu
artilieri'a lángá Schönbrunn, si poporulu adunatu so-
da cu socotel'a a fi fostu la 10 mii mii. Sulta-
nulu s'a infatisiatu in vestminte militare, calare
pre unu calu arabicu, pasindu dea drépt'a Impera-
tului carele asisderea erá in uniforma. Intre mili-
tarii imp. din suita se vedeau sí doi turcesci. Prin-
cipii turcesci se ivira in carutie de curte la privi-
rea manevrei. Fuad Pasi'a facutu visita lui Beust.
Pentru astadi (marti dupa média-di) in programulu
petrecerei Sultanulu in Vien'a, — dupa ce s'a mu-
tatu dela Schönbrunn in curtea imperatésca din o-
rasiu — e otáritu o preumblare carutie in Pra-
ter. Curiositatea poporulu e fórté mare sí a dese
ridiculósa.
„Albin'a“

** Ministrulu de justitia din Transilvani'a ju-
stificá lectur'a de gazete sí intrebúntiarea tabaculu
(de fumatu sí trasu pe nasu) cá mijlocu fórté bunu
pentru sustinerea disciplinei in prinsorile statulu.
Dupa asigurarea ministrulu amenintarea cu detra-
gereá acestor'a are mai mare efektu, decátu ame-
nintiarea cu bataia.

** „Sieb. Bl.“ a inceputu de Joi încóce a a-
paré in tóte dílele. —

** „Bistr. Wochenblatt“ publica o provocare
adresata cátra tóte reuniunile de creditu sí antici-
patune din Transilvani'a, prin carea face cunoscutu,
ca Schultze Delitsch (prussianu) doresce sa aiba unu
raportu esactu despre asociatiunile de crutiare sí
creditu sí asiá sa se faca apte a i se putea impár-
tási spre publicare in „Blätter für Genossenschafts-
wesen.“

** Pachete tramise cu post'a.

Tempulu e fórté frumosu, celu mai bunu pen-
tru cura. Curgu mereu óspeti din tóte pártile, si
numerulu lorú au crescutu astfelu, încátu neci óda-
tá n'au mai fostu atáti'a, de nu-i mai cuprindu in-
caperile. Caus'a immúltrei aceste'i'a este despre o
parte tempulu celu bunu de acum, iara despre al-
t'a celu ploiosu sí rece de mai nainte, încátu se
ingramadira cu totii acum'a. Cei mai multi suntu

Eu me ducú, me prapadescu
Cá unu canteacu betranésca.
Ah, ganditi c'amu fostu ódata,
Glasulu lunei desfatata,
Si chinati câte-unu paharu
Lui bietu Barbu lautariu!

Cunóscemu obiectiunea ce o facú poeții „pi-
pei“ sí companie in contr'a aceste'i criticé: Poe-
si'a frumósa trebuie sa fie adaverata, il n'y a
de beau que le vrai, etc.
Obiectiunea sémana cu cei ce o facú.

Totu ce e frumosu e adaveratu! Fie; de-si
i-ti vine sa intrebi cu Pontius Pilatus: ce este ad-
deverulu? Dara din aceea nu resulta inca, ca totu
ce este adaveratu trebuie sa fie sí frumosu.

Nimenea nu contestéza domnulu C. P. A. . .
ca se nita la portretu, candu nu-i este N in 'a de
f a t i a; dara de aci nu urméza, ca acést'a intem-
plare adaverata, sa fie poetica. Din multele idei
cu realitate, ce se cuprindu in capetele omenesci,
numai acele suntu sí frumóse, cari sub velulu unei
sensibilitati adecuate ne presenta simtieminte dis-
tinsé prin forma, intensitatea séu ocasiunea lorú.

Si in tóte casurile cuventulu adaveratu in a-
plicarea sea la arte, trebuie sce întielesu cu m gra-
n o s a l i s. Ce este adaveratu in frumós'a strofa
citata:

Si déca pre acestu pamentu
Me va uitá ori-cine,
Dumbrav'a sí câmpiele
Voru mai gandí la mine?

Este adaveratu ca voru gandí câmpiele la po-
etu? Nu; dar adaveratu este, ca poetulu si-o in-
chipuiesce sí ca acést'a inchipuire i-lu consoléza.

Cuvintele poetulu potú dara sa fia totu asiá
de putinu reale cá nalucirile nebuniei, si cine a in

tielusu ódata natur'a visionaria a intregéi esisténti,
nu se va mirá de acést'a. Ce este realu, candu
nebunulu se crede imperatu? Nu faptulu, dar cre-
dinti'a lui. Si asemenea in concepciunile poetulu
póte fi realu numai simtiemintulu seu celu profundu,
dara nu întielesulu logicu alu fraseloru prin care
se arata.

Cu alte cuvinte: adaverulu artisticu este unu
adaveru subiectivú, sí elu nu prescrie nici ódata
Dlui C. P. A. de a face câte o poesie din tóte e-
venemintele D-sele private, ci ei prescrie de a-si
intrupá in form'a poetica numai acele simtieminte
adeverate, cari se distingu prin nobleti'a lorú sí,
introducendu o suflare de idealismu in esistinti'a
de tóte dílele, suntu demne de a manifestá o su-
biectivitate de omú. Si aci este punctulu, unde se
vede din nou, cátu de osebita este poesi'a de o-
cupatiunea científica.

Unu altu modu prin care poesi'a cauta a imita
si a produce energi'a efectulu, este contrastulu, si
cá exemplu citámu mai intáiu urmátórele versuri
nóue ale unui june poetu românú, in care consta-
támu cu multiamire o distinctiune artistica, ce pa-
rea ca disparuse din literatur'a nóstra:

Pre candu frundi'a ngálbenita
Pre creanga murea,
Inim'a-mi intinerita
Veselu te iubea.

Adi pe creanga cu placere
Frundi'a vei zári,
Adi inim'a-mi de durere
Póte va muri.

(M. D. Cornea.)

Ce efectu frumosu potú sa produca contrastele,
ne probéza urmátórea poesie de Goethe:

Mangaiere in lacrimi. *)

De ce, amice, esti mahnitú,
Candu veselú toti ne-amú strinsu?
Eu dupa ochii te cunoscú:
De siguru tu ai plansu.

„Si déca amú plansu, retrasu de voi,
Amú plansu de chinulu greu,
Si lacrimi curgu asiá de dulci,
Alinu sufletulu meu.“

Amicii tei voiosi te rogu
In sinulu lorú sa vii,
Si ori-ce 'n lume ai perdetu,
Mahnitú sa nu mai fii.

„Strigati, vuiti, dar sa ve spunu
Ce patimescu nu potú,
Ah nu! eu n'amu perdetu nimic'a,
De-si 'mi lipsesce totu.“

Fii sprintenu dar si cu curagiú,
Esti tineru plinu de focu,
In anii tei ori-unde ajungi
Cu amoru si cu norocu.

„Ah nu, acolo n'amu s'ajungu!
Stá prea susu cá sa speru,
Lucesce blandu si-asiá frumosu
Cá steoa cea din ceriu.“

De stele sa ne bucurámu,
Ear nu sa le dorimú,
Si cu placere nóptea adesú
La ele sa privimú.

„Si cu placere díle 'ntregi
Privescu adesú la ea;
Lasati, ca noptile se plángu
Cátu inim'a mea vrea.“

(Va urmá)

*) Traducere de N. Schelitti.

S'a observatu cu parere de reu, ca din lips'a spatiului multe pachete sunt contumtiate in Oradea-mare. Camer'a comerciala s'a adresatu la Directiunea reg. ung, carea a si transmis inapoi o resolutiune linisitoare cu adaugerea, ca deca se aru mai intempla astfelu de neregularitati in comunicatiune numai decatu sa se aduca la cunoscintia publica.

* Abundantia de bani. Din Pest'a se serie, ca in institutele de bani de acolo s'a adunatu preste unu milionu de floreni si nu sunt cautatori seu intrebatori dupa ei. Lips'a de bani se vede ca nu mai e mare, pote pentruca in urm'a secerisiului celui bunu s'a contractatu pana acum 5 milioane de galete (nemtiesci) pentru strainenate.

** Morti de frigu si neua in Iuliu. Mai multi individi, cari au fostu la Campeni la tergu, intorcendu-se in 9 Iuliu inapoi au vrutu sa se crutie de drumulu celungu preste Abrudu, Bradu si Halmagiu si au trecut preste Alpulu (muntele) Biharu cãtra casa, calea cea mai scurta. Pe candu se intorcea asiã dara, i apuca neguri gróse si viscole cu ninsóre, de care si murira trei ómeni si se prepadira mai multe capete de vite cornute si oi. Dela unu altu tergu Soliv'a in comitatulu Maramuresiului trecura cei ce se intorcea prin munti si i apucara viscolu de ninsóre. Dupa referatulu mediculu cercualu s'a aflatu 16 ómeni inghiatiati. —

** Noutate. (fóia nóua umoristica) Ni se spune, ca are a se infiintiã o fóia nóua umoristica in Transilvani'a, carea sa fia in stare de a multami pre publicu cu glume sãnatóse, satire nevãtãmétórie si cu unu limbagiú mai romanescu, si carea sa nu fia fóia de partida (!) Relata referimus.

** Mauritiu Perczels'a rentorsu si fu primitu cu mare entusiasmú din partea locuitorilor Comorului (iau desprinsu cañ si l'a trasu poporulu in cetate). Cetãteniloru, cari lu bineventaria ia disu intre alte si acést'a : ca foile scriu, ca emigrantiloru li se cere reverse candu se reinterou. Elu nu scie nemic'a de asiã ce-va. Si sa i se fi cerutu neci ca aru fi datu vre-unu reversu, pentruca elu nu se privesce de peccatosu; nu are cauza a se rugá de nimenea d iertare, pentruca nu a datu ansa la asiã ce-va; ba elu nu aru primí a fi iertatu s. a. m. d.

** Stabilimentulu sãnt'a Mari'a carele va cuprinde in sine patru institutiuni deosebite : unu Pensionatu, unu Asilu, Scóla primaria urmata de unu cursu normale, si o sala de lucru, (ouvroir) are a se infiintiã la Iasi.

Pensionatulu este menitu pentru copilele de ori-ce conditiune, cari voru plãti o sumã anuale. Pensionatulu va fi separatu de Asilu si de sala de lucru, si acést'a separatiune este necesaria, intãiu din causa etãtiei a conditiunii si a ocupatiunilor diferite; alu doilea pentru cá elevele sarace cari se educu in Asilu si in sala de lucru, sa se deprinda a cugeta ca viitoriulu lor aterna numai dela ele, si sa nu póta perde o minuta din vedere ca conditiunea lor in societate va fi aceea pre care ele i-si voru crea-o cu munc'a lor onesta, neavendu alta perspectiva de avere; in tempu ce, unu contactu continuu cu elevele avute diu Pensionatu, pote insinua in spiritulu lor idei si aspiratiuni de traiu mai presus de puterile lor si cu neputintia de realizatu in vieti'a practica.

Prin acést'a nu intielegu a rúmpe ori-ce legatura de simpathia intre elevele de ambe conditiunile, si intrarea elevelor din pensiunatu in institutele de bine-facere va fi acordata, insa numai cu titlu de recompensa, si intr'unu modu asiã, cá ele sa culéga de acolo principiile despre virtutile femeei : caritatea, amórea de copilaria, si simpathia cátra cele iucrãtóre sirmane, cãror'a ele voru procurá ocupatiuni in cursulu vietiei lor.

Institutulu Sãnt'a Mari'a, uniculu de acést'a natura in tóta Romani'a, este patronatu de cátra Metropolitulu din Iasi.

Inalt'a inspectiune si priveghiere este confiata unui comitetu superiore compusu din mame de familia, de cea mai inalta consideratiune. Aceste persóne stimabili suntu : Dómnele Agriripin'a C. Sturz'a, Aglae Princes'a Rosetti, Aglae Miclescu, Catine'a A. Ghic'a, Catine'a N. Ghic'a, Catine'a Ioan Cantacuzin, Efrosin'a Rosetti Efrosin'a T. Paladi, Elen'a G. Ghic'a, Elen'a V. Pogor, Mari'a T. Bals, Mari'a Rosetti Rosnovanu, Maria Catargi, Mari'a Beldiman, Mari'a Moruzi, nascuta Negre, Olga Maurogeni. Pulcheri'a Cantacuzin Pascano, Sãnt'a Paladi,

Sãnt'a Sturz'a (Duleci) Smarand'a N. Maurocordat, Smarand'a N. Docan, Smarand'a P. Carp, Sofi'a N. Aslan, Zoe Cantacuzin, Zoe Pogor, Zoe. Negruți. (estr. d. „Tr. Carp.”)

Literariu.

In dilele acestea a estu din Tipografi'a lui Th. Steinhausen in Sabiu o brosiura de 4 còle octavu sub titul'a : „Beweise für die celtische Abstammung der Walachen oder Romanen besonders derer, welche im Grossfürstenthum=Siebenbürgen leben, von Martin Samuel Möckesch ev. St. Pfarrer A. B. in Marpod in Siebenbürgen. — Hermanstadt 1867 Druck von Theodor Steinhausen. —

Nu avemu de scopu a face vre-o critica asupr'a acestei brosiure, fãra atãta totusi a însemnã ca autoriulu in prim'a parte a opulii seu se perde in unele conjecturi, cu care vrea sa arete ca românii nu suntu de origine romana, cá asiã se póta mai cu efectu trece la a dóua parte a disertatiunei sefe, unde vrea sa probeze ca românii suntu de originea celtica. Noi recomandãmu Dlu Möckesch a se ocupa mai cu de adinsulu de gramatic'a limbei romãne cu ortografi'a etimologica ce s'a adoptatu de Asociatiunea transilvana pentru literatur'a si cultur'a poporulu românú, si deca vrea sa aiba o confruntare a limbei romãne cu cea latina si cu celelalte romanice, apoi sa cetesca „Tentamen criticum in linguam romanicam vulgo valachicam dictam a lui A. Tr. Laurianu“, si alte gramatici mai nóue. Atuncea nu aru fi silitu sa scrie cuvinte romanesci cu ortografi'a nemtiesca, si in locu de dultsche, fatsche etc. aru scrie dulce, face, si in locu de eu laudu, tu lauzi, elu laude noi leudemu, voi leudatzi ei laude, — aru scrie etimologice : eu laudu, tu laudi elu lauda noi laudãmu voi laudati ei lauda.* — Si mai intãiu aru trebui sa scie si aceea, ca românii nu au 42 ci viceversa 24 de litere etc. —

Cu tóte acestea brosiur'a Dlu Möckesch are pentru literatur'a si istori'a romãna si meritulu seu intr'atãta incãtu autoriulu care se interesãza multu pentru istori'a româniloru, si cu acést'a ocaziune cu o rara diligentia, au adunatu mai bine de o mia de cuvinte celtice, care au suntu de totu consunãtóre cu cuvintele de aceeasi însemnare a limbei romãne, ori au mare asemanare ca acestea incãtu literãtloru si istoriciloru romãni li se da destula materia de mediatu. — De aceea noi recomandãmu literãtloru si istoriciloru romãni cu de adinsulu procurarea acestei carticele, ce se póte trage ori de dreptulu dela autoriulu ori din tipografi'a lui Th. Steinhausen in Sabiu. — Pretiulu 1 fl. v. a. P. . . .

*) Nu voimu a preocupã nici decum acést'a recomandatune. Insa ne tememu ca pentru unu numeru de literati sasi ea e desierta, pentruca le vine mai bine a face critici dupa pocitele lor ortografii romãne si dupa si mai pocitulu pronuntiu cu care se strãduiescu a strica si cuvinte si nime romanesci. Noi nu credemu ca acést'a urméza din ignorantia. Red.)

Nr. 1—2 Concursu.

In urm'a pensiunãrei invetiãtoriuului Catranu de pâna acum din comunitatea Jebelu a devenitu vacanta statiunea unui invetiãtoriu suplinitoriu in acést'a comunitate.

Cu acést'a statiune suntu impreunate urmãtórele emolumente anuale :

a) in bani gat'a : 98 fl. v. a.
b) in naturale : 46²/₃ meti de grãu; 87¹/₄ p. de lardu; 54 ponti de sare; 14⁵/₈ ponti de lumini; 3²/₄ orgii lemne de arsu; 1 holda pamentu de aratura si o gradina de 2¹/₂ holde.

Doritorii de a ocupa acestu postu de invetiãtoriu suplinitoru voru avé a înzestrã petitiunele lor concursuale, timbrate dupa caviintia, cu estrasu de botezu, cu atestate cumca au absolvatu cu sporiu bunu cursulu pedagogicu la institutulu preparandialu gr. res. românú din Aradu, apoi despre comportarea lor politica si morale precum si despre servitiulu lor de pâna acum, si a le subterne la acestu Consistoriu diecesanu pâna la ultim'a Augustu a. c. cal. vechiu.

Caransebesiu, 6 Iuliu 1867.

Consistoriulu diecesei Caransebesiului.

Nr. 2—2 Concursu.

Pentru întregirea statiunei vacante de invetiãtoriu in comunitatea gr. res. Percosov'a, ce e ingremiata incitului Comitatulu alu Timisiului si protopresbiteratulului gr. res. românú alu Versietiuului se escrie prin acést'a concursu.

Cu acést'a statiune suntu impreunate urmãtórele emolumente anuale :

a) in bani gat'a : 63 fl. v. a. si 10 fl. pentru recuisite scolare;
b) in naturale : 20 meti de grãu; 16 meti de cucruzú; 80 ponti de clisa; 30 p. de sare; 12 p. de lumini; 5 orgii de lemne; 6 orgii de paie; 2 jugere de pamentu clas'a I; 1/2 jugeru de gradina intravilang; 1/2 jugeru de gradina estravilana si cuartiru liberu.

Doritorii de a ocupa acestu postu de invetiãtoriu voru avé a înzestrã petitiunele lor concursuale, timbrate dupa caviintia, cu estrasu de botezu, cu atestatu despre absolvarea cu sporiu bunu a cursulu pedagogicu in institutulu preparandialu din Aradu, apoi despre servitiulu de pâna acum si purtarea lor morala si politica, si astfelu înzestrãte a le subterne Venerabilulu Consistoriu dreptu maritoriu alu diecesei Caransebesiului pâna la ultim'a Augustu a. c. c. vechiu.

Caransebesiu, 13 Iuliu 1867.

Consistoriulu diecesei Caransebesiului.

Nr. 3—1 Concursu.

Carele se deschide pentru vacantele statfuni invetiãtoresci, din comúnele urmãtóre :

1. Hermanu cu 94 fl. v. din cas'a alodiala, si 40 xr. de totu scolarulu, si cuartiru liberu.

2. Feldióra, cu salariu 100 fl. v. a. din cas'a alodiala, si 40 xr. dela totu elevulu, si cuartiru liberu.

3. Intorsatur'a Buzeuului cu 100 fl. v. a. dela poporu, si cuartiru liberu.

4. Sita Buzeu, cu 100 fl. dela poporu, si cuartiru liberu.

Doritorii de a ocupa aceste posturi invetiãtoresci, voru avea a indiestrã petitiunele lor concursuale, timbrate dupa caviintia, cu atestatu de botezu, despre absolvarea cursulu pedagogicu, seu celu putinu 3—4 clase gimnasiale, si a le tramite subscrisului dela prim'a publicare pâna in 5 Septemãni.

Brasiovu in 15 Iuliu 1867.

Ioanne Petricu.

Protopresb. si Insp. scol.

5—1 Escriere de concursu.

Pentru suplinirea statfunelor invetiãtoresci :

1. VVelenze, impreunata cu salariulu de 160 fl. unu stãngenu lemne si cortelu liberu.

2. Felkeriu, 40 f. v. a. 12 cubule de grãu, 3 stãngeni de lemne, 16 jugere de pamentu si cortelu liberu.

3. Alpare, 50 fl., 12 cubule de grãu, 3 stãngeni de lemne, 1/4 de sessie de pamentu si cortelu liberu.

4. Sititelec, 40 fl. v. a., 8 cubule de grãu, 1/2 sessie pamentu, 3 stãngeni de lemne, si cortelu liberu.

5. Vekeerd, 50 fl. v. a., 15 cubule de grãu 1/4 de sessie pamentu aratoriu, 100 de snopi de nada, paie de incãditu si cortelu liberu.

Doritorii de a ocupa vre-un'a dintre acestea statfuni, va avea recursulu seu cu preporuncitele atestate bine adornatu, in decursulu aloru 4 septemãni dela intãiu publicatiune Prea onorãtu Consistoriu Aradanu intitlatu la subscrisul alu transpune in Oradea-mare.

Datu Oradea-mare in 16 Iuliu 1867.

Simionu Bic'a Protopresb.

Orãdiei-mari Inspect. distr.

de scóle.

Nr. 4—2 Anunciu.

Subscrisul amu onóre a aduce la cunoscintia publica, cumca in urm'a denumirei, prin decisiunea decretala a inaltei cancelarie aluico-transilvane ddtu 9 Ianuaru 1867 Nr. 5430—1866, cu locuint'a in Clusiu, mi-amu inceputu activitatea advocatuala, si amu deschisu cancelari'a in strad'a un-gurésca dñleuntru in cas'a sub N. 425.

Clusiu, 23 Iuliu 1867.

Alesiu Pappu,
advocatu.

Burs'a de Vienn'a.

Din 22 Iuliu (3 Aug.) 1867.

Metalicele 5% 57 25 Actiile de creditu 180 80
Imprumut. nat. 5% 67 75 Argintulu 124 25
Actiile de banca 702 Galbinulu 6 03⁵/₁₀

INDREPTARE : „Missiunea magiar si a rom.” din nr. tr. a fostu reproducã dupa „Concordi'a.”